

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎหมายล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงหลักเกณฑ์วิธีการที่เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย รวมถึงวิธีการต่าง ๆ ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และหลังจากพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายเพื่อนำมาแบ่งเฉลี่ยให้แก่เจ้าหนี้ตามสัดส่วนแห่งหนี้ โดยให้ได้รับชำระหนี้อย่างรวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และป้องกันมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างเจ้าหนี้ อีกทั้งให้เจ้าหนี้ได้รับส่วนแบ่งเฉลี่ยจากทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างเท่าเทียมกันตามสัดส่วนจำนวนหนี้ที่ตนมีอยู่ และยังเป็น การป้องกันมิให้ลูกหนี้ต้องถูกบีบบังคับเร่งรัดหนี้สินด้วยความไม่เป็นธรรม<sup>1</sup>

กฎหมายล้มละลายในปัจจุบันที่ใช้บังคับอยู่นั้น เห็นได้ว่าไม่เอื้ออำนวยต่อการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบเศรษฐกิจยุคใหม่ มีอุปสรรคสำคัญในการลดมูลค่าทรัพย์สินของลูกหนี้ด้วยกระบวนการทางกฎหมายล้มละลายเองและเป็นกระบวนการที่บังคับให้ลูกหนี้ต้องดำเนินการตามกฎหมายล้มละลายเพียงอย่างเดียว<sup>2</sup> กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยได้ใช้บังคับตั้งแต่ปี 2483 เป็นเวลายาวนานถึง 70 ปีแล้ว นับแต่มีผลบังคับใช้ ประเทศไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง ได้แก่<sup>3</sup>

1. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2511 แก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้อาจฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายและราคาทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้และแก้ไขปรับเรื่องการเพิกถอนการโอนให้มีความเหมาะสมขึ้น

2. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2526 แก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ฟ้องให้ล้มละลายได้

---

<sup>1</sup> จาก บทบาทของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ (รายงานผลการวิจัย) (น. 1), 2554, โดย กรมบังคับคดี และสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

<sup>2</sup> จาก มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ไม่ให้เป็นคนล้มละลาย (รายงานวิชาการ) (น. 1), โดย สุรพันธ์ ต้นธนาสุวัฒน์, 2550, กรุงเทพฯ: วิทยาลัยยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.

<sup>3</sup> จาก “การแก้ไขกฎหมายล้มละลาย โดยปรับปรุงทั้งฉบับ (ตอนที่ 1),” โดย พลสิษฐ์ อัสววัฒนาพร ก, 2553 (มกราคม – มีนาคม), วารสารกระบวนการยุติธรรม, 1(3), 29-30.

3. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541 แก้ไขโดยเพิ่มเติมหมวด 3/1 การฟื้นฟูกิจการเพื่อเปิดโอกาสให้ลูกหนี้บางประเภทสามารถฟื้นฟูกิจการได้โดยไม่ต้องล้มละลาย

4. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 แก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้อาจฟ้องให้ล้มละลายได้ จำนวนเงินที่ต้องวางประกันค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในขั้นตอนต่าง ๆ และราคาของทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และแก้ไขในส่วนของการฟื้นฟูกิจการและกระบวนการล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบด้วยแผน อำนาจของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การเพิกถอนนิติกรรม ลำดับบุริมสิทธิ และยกเลิกบทบัญญัติที่มีบทบัญญัติแล้วในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542

5. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543 แก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เนื่องจากการแยกสำนักงานศาลยุติธรรมและกระทรวงยุติธรรมออกจากกัน

6. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2547 แก้ไขเพื่อรองรับบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟื้นจากล้มละลายซึ่งมีการบัญญัติในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 โดยปรับเปลี่ยนไปบัญญัติรวมไว้เป็นเรื่องของบทบัญญัติล้มละลายพร้อมทั้งมีการปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องล้มละลายให้มีความชัดเจนแน่นอน และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลาย

แม้พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 จะมีการแก้ไขมาหลายครั้งในวาระต่าง ๆ กัน และเป็นความพยายามที่จะแก้ไขกฎหมายล้มละลายให้เกิดความทันสมัยขึ้นตลอดเวลาก็ตาม แต่การที่กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยมีการบังคับเป็นเวลาที่มายาวนาน โดยไม่มีการแก้ไขโครงสร้างของกฎหมายให้มีความทันสมัยตามบทบัญญัติและแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยประสบปัญหาคือ

(ก) มีความล้าสมัยในการบังคับใช้ในหลายเรื่อง เช่น การยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายและคดีฟื้นฟูกิจการที่แตกต่างกัน เป็นต้น

(ข) ขาดบทบัญญัติรองรับกระบวนการล้มละลายบางประการที่จำเป็นจะต้องมี เช่น การเปิดโอกาสให้ลูกหนี้สามารถร้องขอชำระกิจการและทรัพย์สิน การเปิดโอกาสให้มีการประนอมหนี้ก่อนการฟ้องล้มละลาย เป็นต้น และ

(ค) ทำให้กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายเป็นเรื่องซับซ้อนคาดหมายยากและใช้เวลาในการดำเนินคดียาวนานเกินไป

และยังมีปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือปัญหาของทัศนคติของบุคคลทั่วไปที่เห็นว่าบุคคลล้มละลายนั่นเป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา ทัศนคติเช่นนี้นี้ปรากฏตัวขึ้นทั้งในทางปฏิบัติ

ทั่วไปและทั้งในด้านนโยบายของรัฐ เราจะพบว่าในกฎหมายหลายฉบับที่มีการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องมียกเว้นมิให้บุคคลล้มละลายดำเนินการหรือเข้ารับตำแหน่งอย่างหนึ่งอย่างใดเสมอ ทศนคติเช่นนี้เราเรียกว่าการสร้างตราบาป (stigmatization)<sup>4</sup> ให้แก่บุคคลล้มละลาย ซึ่งส่งผลร้ายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากบุคคลที่ประกอบธุรกิจหรือดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจอย่างใด ๆ ย่อมประสบกับความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ถ้าหากระบบกฎหมายของประเทศไทยชี้ให้ประชาชนทั่วไปเห็นว่าถ้าการดำเนินธุรกรรมอย่างใด ๆ แล้ว ประสบความล้มเหลวจนเป็นหนี้สินไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ นอกจากการจัดการชำระหนี้สินตามระบบกฎหมายล้มละลายแล้วระบบกฎหมายล้มละลายยังลงโทษบุคคลเหล่านั้นให้ขาดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอีก ย่อมมีผลทำให้บุคคลเกิดความลังเลที่จะประกอบธุรกิจหรือดำเนินธุรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งอาจช่วยสร้างสรรค์ความมั่งคั่งให้แก่ประเทศได้ ระบบกฎหมายเช่นนี้ย่อมทำลายความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือความท้าทายของเอกชนในการลงทุนดำเนินธุรกิจอย่างหนึ่งอย่างใดได้

การที่คดีล้มละลายในประเทศไทยมีความซับซ้อน เข้าใจยาก และใช้เวลายาวนาน ย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่จะลงทุนในประเทศไทยด้วย เนื่องจากกฎหมายล้มละลายเป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการที่จะจัดสรรชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายได้เต็มจำนวน การจัดการชำระหนี้เช่นนี้ย่อมกระทบต่อสิทธิของเจ้าหนี้ในทางใดทางหนึ่งได้ การที่กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลาในการดำเนินคดีเนิ่นนาน และไม่สามารถคาดหมายได้ (Predictability) ย่อมทำให้ผู้ลงทุนที่จะเข้ามาติดต่อดำเนินธุรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดในประเทศไทย จำเป็นต้องนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายล้มละลายเข้าไปพิจารณาคำนวณความเสี่ยงและความเหมาะสมในการที่จะนำเม็ดเงินมาลงทุนในประเทศไทยด้วยเมื่อกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องและเกิดข้อสงสัยในประสิทธิภาพดังกล่าวแล้ว ย่อมจะกระทบต่อการลงทุนทั้งในและต่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในปัจจุบันการเข้าสู่กระบวนการล้มละลายของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ใช้หลักเกณฑ์คำว่า “ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว” โดยมีข้อสันนิษฐานตามมาตรา 8 ซึ่งบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้ มาตรา 8 ถ้ามีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

<sup>4</sup> การแก้ไขกฎหมายล้มละลาย โดยปรับปรุงทั้งฉบับ (ตอนที่ 1) (น. 31). เล่มเดิม.

(1) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่น เพื่อประโยชน์แห่งเจ้าหนี้ทั้งหลายของตน ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(2) ถ้าลูกหนี้โอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาลงหรือโดยการถือกล ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(3) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินของตนหรือก่อให้เกิดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์สินนั้น ซึ่งถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะต้องถือว่าเป็นการให้เปรียบ ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(4) ถ้าลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อประวิงการชำระหนี้ หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียนอกสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในสถาน หรือหลบไปหรือวิธีอื่น หรือปิดสถานที่ประกอบธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สินไปให้พ้นอำนาจศาล

ง. ขอมตนให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรถูกชำระ

(5) ถ้าลูกหนี้ถูกยึดทรัพย์สินตามหมายบังคับคดี หรือไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

(6) ถ้าลูกหนี้แถลงต่อศาลในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้

(7) ถ้าลูกหนี้แจ้งให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดของตนทราบว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(8) ถ้าลูกหนี้เสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(9) ถ้าลูกหนี้ได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

โดยกำหนดให้มีข้อสันนิษฐานถึง 9 ข้อ ก่อให้เกิดปัญหาในทางกฎหมายในการตีความตามข้อสันนิษฐานต่าง ๆ ตามแต่ละข้อว่ามีความหมายอย่างไรดังจะเห็นได้จากจำนวนคำพิพากษาฎีกาเป็นจำนวนมาก โดยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายล้มละลายที่ต้องการความรวดเร็วในการดำเนินคดี ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นอุปสรรคในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลทั้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังเป็นโทษแก่ลูกหนี้เพราะคำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” หมายความว่า มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน<sup>5</sup> และยังเป็นหลักเกณฑ์ที่ลดมูลค่าในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ทำให้เจ้าหนี้ได้ส่วนแบ่งเฉลี่ยทรัพย์สินน้อยลงด้วย

<sup>5</sup> จาก กฎหมายล้มละลาย (น. 13), โดย เอื้อน ขุนแก้ว, 2556, กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร พับลิชชิง.

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงสถานะของลูกหนี้ที่จะเข้าสู่กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 กำหนดคุณสมบัติของลูกหนี้ว่าจะต้องเป็นผู้ “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” ก่อให้เกิดปัญหาในการสืบพยานหลักฐานและการต่อสู้คดีในคดีที่ไม่จำเป็น จึงเสนอคุณสมบัติของลูกหนี้ที่อาจเข้าสู่กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สินได้ โดยปรับเปลี่ยนคุณสมบัติจากคำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” เป็น “ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้”<sup>6</sup> โดยกำหนดให้การไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้นั้นมีข้อสันนิษฐานที่น้อยลง เป็นกรณีที่สามารถพิสูจน์ได้ง่ายตามกฎหมาย และเมื่อพิสูจน์ได้แล้ว ศาลก็สามารถมีคำสั่งให้ลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สินตามกฎหมายล้มละลายได้ ซึ่งจะมีผลช่วยให้เจ้าหนี้สามารถเลือกที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีผลให้ลูกหนี้ต้องเข้าสู่กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สินตามกฎหมายล้มละลายได้แทนที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามบทข้อสันนิษฐานหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันความมีหนี้สินล้นพ้นตัวเพียงประการเดียว ในการพิสูจน์ความ “ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้” นั้น จะมีหลักเกณฑ์ทั้งทางด้านการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามบทพิสูจน์ทางบัญชี (Balance sheet test) และหลักเกณฑ์ที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามบทพิสูจน์ตามกระแสเงินสด (Cash flow test) ซึ่งจะทำให้การต่อสู้ในประเด็นเรื่องคุณสมบัติของลูกหนี้ลดลง อันเป็นการช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีไปได้

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดหลัก จากแนวทางในการร่างกฎหมายล้มละลายข้ามชาติ (Legislative Guide on Insolvency law) ของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ หรือ UNCITRAL (United Nation Commission on International Trade Law) ควบคู่กับหลักกฎหมายในประเทศที่ได้รับการยอมรับว่ามีกฎหมายล้มละลายที่ทันสมัย เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นต้น

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และหลักการเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในคดีล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้

---

<sup>6</sup> จาก “การแก้ไขกฎหมายล้มละลาย โดยปรับปรุงทั้งฉบับ (ตอนที่ 2).” โดย พลสิษฐ์ อัสววัฒนาพร, 2553 (เมษายน – มิถุนายน), วารสารกระบวนการยุติธรรม, 2(3), 9.

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้

### 1.3 สมมติฐานของการศึกษา

เนื่องจากกฎหมายล้มละลายฉบับปัจจุบันได้มีการใช้บังคับเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน แม้จะได้มีการแก้ไขในบางส่วนแล้วแต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ล้มล้าง เป็นโทษแก่ลูกหนี้และไม่สามารถทำให้เจ้าหนี้ได้รับส่วนแบ่งเฉลี่ยจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ได้มากเท่าที่ควร โดยมีหลักเกณฑ์ที่เข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายล้มละลายที่ก่อให้เกิดปัญหาในกระบวนการพิจารณาโดยไม่จำเป็น ดังนั้น จึงต้องแก้ไขกฎหมายล้มละลายในส่วนหลักเกณฑ์การเข้าสู่กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ จากคำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว” เป็น “ไม่สามารถชำระหนี้ได้”

### 1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาถึงวิวัฒนาการของกฎหมายล้มละลาย แนวคิดของกฎหมายล้มละลาย วัตถุประสงค์ของกฎหมายล้มละลาย ลักษณะของกฎหมายล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้ของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส และแนวทางการร่างกฎหมายล้มละลายข้ามชาติ แล้วนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในคดีล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้ของประเทศไทย

### 1.5 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากตัวบทกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยและของต่างประเทศ เช่น ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส วิทยานิพนธ์ หนังสือ คำอธิบาย บทความ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตัวอย่างคำพิพากษาศาลเกี่ยวกับเรื่องกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้และเครือข่ายข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

## 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด วิชาการ และหลักการเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในคดีล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้ของประเทศไทย ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส และผลกระทบจากกระบวนการดังกล่าว
3. ทำให้ทราบปัญหาทางกฎหมายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้
4. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายล้มละลายกรณีลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้

## 1.7 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

“กระบวนการล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน กระบวนการฟื้นฟูกิจการ หรือกระบวนการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ใด ๆ ที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติ<sup>7</sup>

“ลูกหนี้ในกระบวนการชำระกิจการและทรัพย์สิน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการรายเดียวหรือหลายราย

“ลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้”<sup>8</sup> หมายความว่า ในเวลาที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ลูกหนี้ไม่สามารถชำระจากเงินสด หรือสินทรัพย์สภาพคล่องอื่นของตนที่อาจแปรเปลี่ยนเป็นเงินเพื่อนำมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ไม่สามารถระดมทุนหรือกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอกเพื่อนำมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้

<sup>7</sup> ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. .... มาตรา 1.

<sup>8</sup> จาก ระบบกฎหมายล้มละลายในประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย) (น. 27), โดย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2547, กรุงเทพฯ: สถาบันกรมพัฒนาเศรษฐกิจ.